

deputaciji izročila diplomo. Pri zadnjem slovesnem banketu pri Golu v Velenji si opazil odličnjake in kmete iz cele Šaleške doline, kakor tudi iz Slov. Gradca n. pr. grofa Mensdorf, pl. Adamičevo družino, okr. sodnika, g. notarja itd. a sam F. pl. Finetti, okr. glavar je brzojavno častital gospodu doktorju. Med tem pa so se pridni Šentpetrani pripravljali na slovesni sprejem novega dušnega pastirja. Dne 20. oktobra je neugodno vreme plašilo ljudi, a vendar so delali priprave za sprejem, da se cerkva in okolica obleče v svatovsko oblačilo. Okoli pete ure popoldan naznanil je strel in zvon od Sv. Križa, da so novi gospod župnik za Srebrnikom pod slavalokom prestopili prag svoje nove fide. In ko se na to iz visoke, daleč sloveče Sv. Gore oglasi drugi strel in zvonjenje, si opazil na obrazih težko čakajočega ljudstva njih notranje veselje nad novim gospodom. Pri pokopališču pod slavalokom sprejme novega gospoda čast. duhovščina, šolska mladež z učiteljskim osobjem, šolski svet, občinski odborniki, cerkv. klučarji itd. in mnogo ljudstva. Gosp. provizor pozdravijo v primerni besedi č. gosp. župnika, ter njim novo župnijo v varstvo izročijo, zatem nastopi mala šolarica, ter njim vdanost otrok in faranov obetaje izroči lep šopek. Med godbo, strelom in zvonenjem se je pomikala procesija v cerkev, kjer so se opravile večernice. Na večer pa je bila velikanska bakljada, ter se je gospodu doktorju pred farovžem vršila podoknica z godbo in petjem. Novi gospod župnik so bili vidno ganjeni radi nepričakovanega. Dal Bog, da bi tudi na tem novem mestu g. doktorju ne bi manjkalo potrebnih močij, kajti skrbij jih veliko čaka. Treba bo namreč skrbeti, da se postavi nova farna cerkva. V tem pa naj najdejo novi gospod pri faranih tudi potrebno pomoč, a ne nasprotovanje. Naj toraj ljubezen in spoštovanje, ki se je v začetku pokazalo, tudi za naprej ostane!

Iz Ptujja. (Dijaški kuhinji) so v tekočem šolskem letu 1892 do 15. novembra darovali p. n. dobrotniki in dobrotnice sledeče doneske: Alojzij Bratuša, beneficijant 2 fl., Mart. Cilenšek, prof. 2 fl., Marko Črnko, vikar mestne fide 2 fl., Makso Koser, c. kr. notar 2 fl., Ferd. Majcen, prof. 2 fl., Sim. Ozgan, c. kr. notar 2 fl., dr. Jak. Ploj, odvetnik 6 fl., dr. Jan. Schifferer, c. in kr. polk. zdravnik 2 fl., J. Sedlaček, tajnik 1 fl., o. Alfons Svet, minorit 1 fl., Franc Šalamon, mestni kapelan 2 fl.; nadalje: p. n. Mat. Modrinjak, inful. prost v Ptujju 10 fl., dr. J. Čuček, odvetnik v Ptujju 30 fl., J. Zelenik, profesor in načelnik okr. zastopa Ptujjskega 20 fl., Tomaž Mikl, veleposestnik in trgovec pri Sv. Marjeti niže Ptujja 2 fl., Franjo Šegula, župnik pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu 2 fl., Jož. Heržič, duh. svet. in župnik v Spodnji Polskavi 5 fl., Marija Lempl, posestnica v Ptujju 1 fl., Jak. Meško, duh. svet. in župnik pri Sv. Lovrencu v slov. gor. 5 fl., Radosl. Marzidovšek, c. in kr. vojaški kapelan v Gorici 3 fl., dr. A. Brumen, advokat. koncipijent v Ptujju 5 fl., dr. T. Horvat, odvetnik v Ptujju 20 fl., A. Jurca, veletržec in mestjan v Ptujju 10 fl., Ferd. Raisp, oskrbnik v pok. 10 fl., Martin Meško, župnik v Kapeli pri Radgoni 5 fl., o. Konrad Stazinski, minorit v Ptujju 3 fl., Miha Planinšek, mestjan v Ptujju 2 fl., po g. Ant. Gregoriču v Ptujju: sl. banka Slavija 25 fl., Peter Skuhala, župnik pri Vel. nedelji 5 fl., Jak. Menhart, kaplan pri Vel. nedelji 2 fl., J. Škvore, trgovec 1 fl., Ant. Eberl 50 kr., J. Polak, organist 1 fl., Lovrenc Slana, župan pri Mali nedelji 5 fl., po blag. gospej Rozi Špindler v Brežicah: Franc Ferenčak, dekan in mestni župnik 3 fl., dr. Franc Firbas, c. kr. notar 3 fl., dr. Mat. Schmirmaul, zdravnik 2 fl., dr. Franc Vovšek, c. kr. okr. sodnik 1 fl., Ivan Munda, c. kr. živinozdravnik 4 fl., Anton Spindler, c. kr. knjigovodja 3 fl., Rudolf Postružnik, c. kr. davk. pristav 1 fl., Franc Lenček, veleposestnik na Blanci 1 fl., pl. Jož. Pohl, župnik v Pišecah 1 fl.,

Andrej Razlag, uradnik 1 fl., Rudolf Oesterreicher, potovalec iz Dunaja 1 fl., Karol Gregorič, trgovec z vinom 1 fl., Gust. Postružnik, trg. pomočnik 1 fl., neimenovana gospodična 50 kr. Vsem p. n. blagim dobrotnikom učeče se mladine izreka za doposlane doneske prisrčno zahvalo Odbor »dijaške kuhinje«.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Avstrijsko. Splošnja razprava je v državnem zboru h kraju, toda letos ne brez hrupa. Izmed nemške levice je dr. Menger v svojem govoru nasproti Mladočehu dr. Masaryku imenoval vse tiste, ki stojijo za češko ustavo t. j. zato, da se postavi češka dežela na lastne noge ter vsprejme svitli cesar slovesno češko krono, veleizdajice. Ta beseda je napravila v zboru toliko hrupa, da je predsednik moral na mah skleniti sejo, vrhu tega pa je zbor dr. Mengerju izrekel v seji dne 22. novembra še javno grajo. Da-si človek ne odobrava vsega, kar se počenja od mladočeskkih poslancev, vendar pa jih ne more krstiti za veleizdajice. — Nemški liberalci so si po Nižji Avstriji v strahu, da jim izmaknejo konservativci in protisemiti tla izpod nog, zato so izvolili sedaj poseben odbor iz vseh krajev te dežele ter ima on skrbeti za to, da se liberalizem še obdrži in razširja po mestih, trgih in vaséh tudi za nadalje. No pleveli je težko priti do živega in zato je že mogoče, da se liberalizma ne bode tako hitro konec.

Štajarsko. Pri obč. volitvah v Gradci vendarle niso prodrli »novi možje«, ampak v občinskem zastopu še ostane tudi nadalje liberalno gospodarstvo, sicer pa bi tudi novi možje brz ne bili veliko bolji gospodarji, saj so tudi liberalci, nič manj, kakor stari. — K c. kr. namestniki v Gradci pride na mesto barona Heina namestnijski svetnik dr. Russ, nekdanj. okr. glavar v Logatci. Mož sicer zna slovenski, pa se ponaša rad s svojim liberalizmom. Nismo torej mi nič na boljsem z njim, Kranjci pa imajo v novem vodji deželne vlade svojo šibo.

Koroško. Znani baron Mac-Newin, c. kr. okr. glavar v Celovci, izprašuje sedaj po slov. občinah stariše, kake da si želijo šole, slovenske ali nemške. Baron je bil uno nedeljo pri »nemškem shodu« v Celovci in torej lahko znamo, kakega odgovora da si želi od slov. starišev. Upajmo, da se mu ne izpolni njegova »prisrčna želja«. — Nemški konservativci so si ustanovili lastno tiskarno v Celovci, a ne vemo, če jim ona vdihne več življenja a želimo, da se vtrdijo ter v svojem času izdatno podprejo slov. narodnjake. Doslej so v tem storili le malo, pa saj tudi za-se niso več storili!

Kranjsko. Na učiteljskih v Ljubljani se učijo poslej tudi »šolskega zdravjarstvu« t. j. kako se naj ravna v šoli in z učenci, da si vtrdijo svoje zdravje. To poučevanje vsekako ne bode prihodnjim učiteljem in učiteljicam na škodo! — Nasledek žalostnih razprtij med kranjskimi Slovenci je sedaj že tožarenje ter si ne grozijo samo s tožbo, ampak se že tudi tožijo, če na to pride — v zasmehovanje nemčurjem, slov. ljudstvu pa v pohujšanje. — Delo za dolenjsko železnico vrlo napreduje, dovrši pa se brz še le kje do prihodnje jeseni.

Primorsko. Kmetje se tožijo, da so imeli letos sploh malo pridelkov, naj manj pa ajde, saj je po nekaterih krajih niso toliko namlatili, kolikor so je bili porazsejali.

Tržaško. Mestni zastop v Trstu se sopet pripravlja na boj zoper tamošnje škofijstvo ter mu očita,

da zanemarja laške duhovnike, povzdiguje pa slovenske. Da ni resnice na tem, vidi lahko vsak, ki hoče; to znajo tudi Lahi v zastopu, toda njim je le za to, da se ščuje zoper škola — Slovenca.

Istersko. Občinske volitve v Pomjanu so bile le deloma za Slovence srečne, kajti v prvem volilnem razredu so zmagali lahonski možje in le-ti si prizadevajo sedaj, da še pregovorijo kakega župana. Upamo, da bodo slov. možje zvesti enako, kakor so bili v enakem slučaju naši na Slatini!

Hrvaško. Nekaterim Hrvatom se že vendar-le odpira oko ter vidijo, koliko krivice dela madjarstvo hrv. deželi. Malo se izgodi od ogerske vlade za hrv. deželo in še to malo meri le na korist madjarskih trgovcev in uradnikov. Da se v tem kaj vzboljša, ni upanja.

Ogersko. Novo »staro ministerstvo« se je predstavilo v gosposki in poslaniški hiši drž. zbora in predsednik ministerstva, dr. Weckerle je obljubil v tem marsikaj, vmes tudi dobrih reči, toda kaj pomaga, ko je od obljube do dejanja v časih dolga pot! Zato pa ne vemo, če bodo gg. Madjari vedno tako veseli sedanjih gg. ministrov.

Vunanje države.

Rim. Da sv. oče Leon XIII. niso posebno veseli tripelalijance, to je naravno, ni pa resnično, da je ona njim, kakor pravijo, »trn v peti«, najmanj pa, da delajo na to, da se razruši. O svojem času se razruši gotovo, saj naši državi niste prijazni niti Italija, niti Nemčija. Pri tej zvezi jima hodi le za njijine koristi.

Italijansko. Bivši minister Crispi je bil te dni v Palermu ter je govoril ondi pred gospodo, kateri velja njegova beseda za evangelje. V svojem govoru sicer ni napadel sedanje vlade, toda videlo se mu je, da bi kaj rad videl, če razpade, ter pokliče potem kralj njega iz nova na čelo vlade. Tudi francoska republika stoji pri njem v milosti — zato, ker je republika: mož bi menda najraje, da stopi kedaj sam na čelo italijanske republike. Se ve, da je sedaj grozdje še prekislo, zato se potukne še rad pod — plašč kraljev.

Francosko. V državnem zboru so vsprejeli novo postavbo o tisku; iz kraja je bila precej ostra zoper ščuvvarstvo časništvo, a v razpravah se je na njej popravljalo toliko, da je nova še brž slabša, kakor dosedanja. — Pri razpravah o »panamski družbi«, ki je požrla neizrečeno veliko denarja, pere se prav nesnažno perilo ter si povzame človek iz nje nauk, da je v republiki, posebno nevarni, vse na prodajo.

Belgijsko. Višji generali bi radi od vlade postavbo, vsled katere bi prišel vsak mladenič pod puško, dokler ima ravne ude. Vlada pa se brani take postavbe, ker bi taki vojaki bili nevarni za državo, pri tem pa še dragi. Istina!

Nemško. Stari Bismarck je v resnici star ter sedaj pogreva stare reči iz spomina, ne vselej na čast sebi. Tako je uni dan povedal, da je leta 1870 navlašč izzval francoskega cesarja na vojsko ter je pokvaril nek brzjav tako, da je bilo v njem razžaljenje francoske časti. In koliko krvi je teklo vsled tega o francosko-nemški vojski! — Postava, ki prenapreže davke in jih razdeli tako, da jih pride več v državne kase — ta postava se brž vsprejme v drž. zboru, da-si ji ne manjka nasprotnikov.

Rusko. Carevič Nikolaj stopi v državno službo ter prevzame predsedništvo v državnem svetu. Ta svet je v ruski državi najimenitniši ter se v njem določuje, kakor politika, tako tudi notranje zadeve. — Kakor pri nas, tako silijo tudi v Rusiji judje v javne službe, ako kaj vržejo, poslej pa jih vlada ne vsprejme več, kakor le malo, kršč. uradnikom primerno število.

Srbsko. Liberalna vlada hoče na vsak način dobiti v mestni zastop v Belemgradu svojo stranko in zato hode, kakor se poroča, razpustila zastop. Pri novih volitvah se nadeja zmage in je to tudi lahko verjeti, saj ima moč v svojih rokah. — Trgovinska pogodba z našo državo se podaljša dotlej, da se napravi nova.

Tursko. Godovanje naše svitile cesarice so obhajali tudi v Carigradu, pri sultanu samem. Se ve, da je bil pri slavnostnem obedu tudi naš poslanik, baron Calice.

Afrika. Francoski vojaki so vzeli glavno mesto Dahomejcev brez boja; kralj Behancin je pobegnil. Njegovi ljudje ga bode najbrž zapustili ter se bodo udali francoski vladi. — V Zanzibaru tirja tamošnja domača vlada carino od olja, žganja in vina, francoskim trgovcem to ne bode povolji.

Amerika. V Valparisu, v južni Ameriki, je prišla vlada na sled zaroti, ki je hotela požgati hiše najimetiših mestjanov ter nekaj častnikov poumoriti. V zaroti je bilo veliko častnikov.

Za poduk in kratek čas.

Spomini iz jutrovih dežel.

Piše F. S. Šegula.

(Dalje.)

Velikonočni ponedeljek. Danes je mene po vrsti zadela sreča, da smem maševati na Božjem grobu samem. To namreč ni tako lahko doseči, posebno ne o velikonočnih praznikih, ko je vse polno drugovercev, ki tudi hočejo imeti svoje pravice. Po dnevu se vé tam itak ni mogoče maševati, ko se vse tare ljudstva, celica Božjega groba pa je tako majhna, da ima v nji k večjemu 5—6 oseb prostora stiskoma. Mogoče je le po noči. Ali ključje od cerkve imajo Turki, ki po dnevu pred velikimi vratmi sedijo, pušijo, kavo pijejo, burke vganjajo in vstopnino pobirajo od onih, ki se niso že prej enkrat za vselej odkupili, večer ob osmih pa zaklenejo cerkvo, odprejo jo zopet drugo jutro ob petih. Ni mi ostajalo druga, kakor predvečer v nedeljo pred osmo uro iti v cerkvo. Ni mi bil dolg čas. Obiskal sem razne kapele, šel po širokih stopnicah navzdoli v kapelo, sv. Helene in še globlje v kapelo, kjer so izkopali sv. križ. Potem sem šel zopet navzgor, iz cerkve pa peljajo ozke stopnice na Kalvarijo. Tu je bila velika truma ruskih romarjev in po cele ure poslušal sem blagolasne, mile ruske pesmice. O polnoči molil sem z očeti frančiškani v koru brevir, ob treh zjutraj pa je prišla na me vrsta maševati k Božjemu grobu. O kako se tu lahko moli! In molil sem za svoje ljube stariše, za brata, znanca in prijatelje, molil tudi za moje sovražnike in jim iz srca odpustil.

Zjutraj ob 5. uri pa, ko so se odprla vrata, koral sem miren in srečen skozi ulice križevega pota nazaj, tje do tretje postaje, kjer stoji veliki avstrijski romarski hram.

XVIII. Svetišča (Sanctuarja.)

Mir, sveti mir zavladal je v Jeruzalemu, odsle so glasne trume romarjev. Sveta tišina vlada posebno v cerkvi Božjega groba. Celó oni ruski popi z visoko, brez-krajniško tunjo na glavi, ki so celo tam gori na Kalvariji prodajali za drag denar tanke svečice, ni jih več! Jaz nisem se še zamogel ločiti od svetega mesta, ostal sem en teden čez določeni čas, da še obiščem nekatera svetišča. V teku mojega tritjedenskega bivanja v Jeruzalemu opravljal sem daritev sv. maše na sledečih, posebno z odpustki obdarovanih (privilegiranih) altarjih,